

คู่มือ

การจัดทำ เปลี่ยนแปลง และแก้ไข แผนพัฒนาท้องถิ่น

ของ
เทศบาลตำบลโพนแพง
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

เรียบเรียงโดย
นางพรธิดา นิเทียน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 มาตรา 16 (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.3/ว 6046 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2561 เรื่องซักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ซึ่งได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้จัดทำคู่มือการจัดทำ เปลี่ยนแปลง และแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลโพนแพงขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการดังกล่าว

นางพรธิดา นิเทียน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

สารบรรณ

เรื่อง

หน้า

นิยาม

๑

ความหมาย

๑ - ๒

- แผนพัฒนา

- แผนพัฒนาท้องถิ่น

- การทบทวน

- การแก้ไข

- การเพิ่มเติม

- การเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓

ขั้นตอนในการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔

ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

๕

ขั้นตอนในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

๖

การประชุมประชาคม

๗

รูปแบบการจัดประชุมประชาคมฯ

๘

๑. นิยาม

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

๑. แก้อไขคำว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่น” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” และ “แผนพัฒนา” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” เพื่อให้ห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. แก้อไขวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคราชการ และหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ในคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จากอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี เป็นอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

๓. การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประชาคมท้องถิ่น

๔. การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๕. การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

๖. การประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ แก้อไขจากอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี เป็นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๒. ความหมาย

แผนพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

การทบทวนแผนพัฒนา หมายความว่า การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม แก้อไข ลักษณะเหมือนตอนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการประชาคมท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ประชุมคณะกรรมการ และสภาให้ความเห็นชอบก่อนประกาศใช้

การแก้ไขแผนพัฒนา หมายความว่า (ไม่ใช่สาระสำคัญ) หมายถึง การแก้ไขข้อผิดพลาด โดยต้องไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป การแก้ไขข้อความ เช่น คำผิด สระผิด การแก้ไขชื่อ

การเพิ่มเติมแผนพัฒนา หมายความว่า การเพิ่มโครงการ ครุภัณฑ์ กล่าวคือไม่มีโครงการ ครุภัณฑ์ในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะดำเนินการ และ อปท.เห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่สำคัญ มีงบประมาณ จะดำเนินการ ให้เพิ่มเติมแผน

การเปลี่ยนแปลง (สาระสำคัญ) หมายความว่า การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น มีโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ไม่ตรงช่องปีที่จะมาจัดทำงบประมาณ หรือตรงช่องปี แต่วัตถุประสงค์ สาระสำคัญเปลี่ยน เช่น ความยาวของถนนเกินจากแผน ประเภทของถนน จากถนนลูกรัง มาเป็นถนนคสล. - เวลา สถานที่ กว้าง ยาว สูง ลึก เปลี่ยนแปลงแผน

๓. ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗ (ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน)

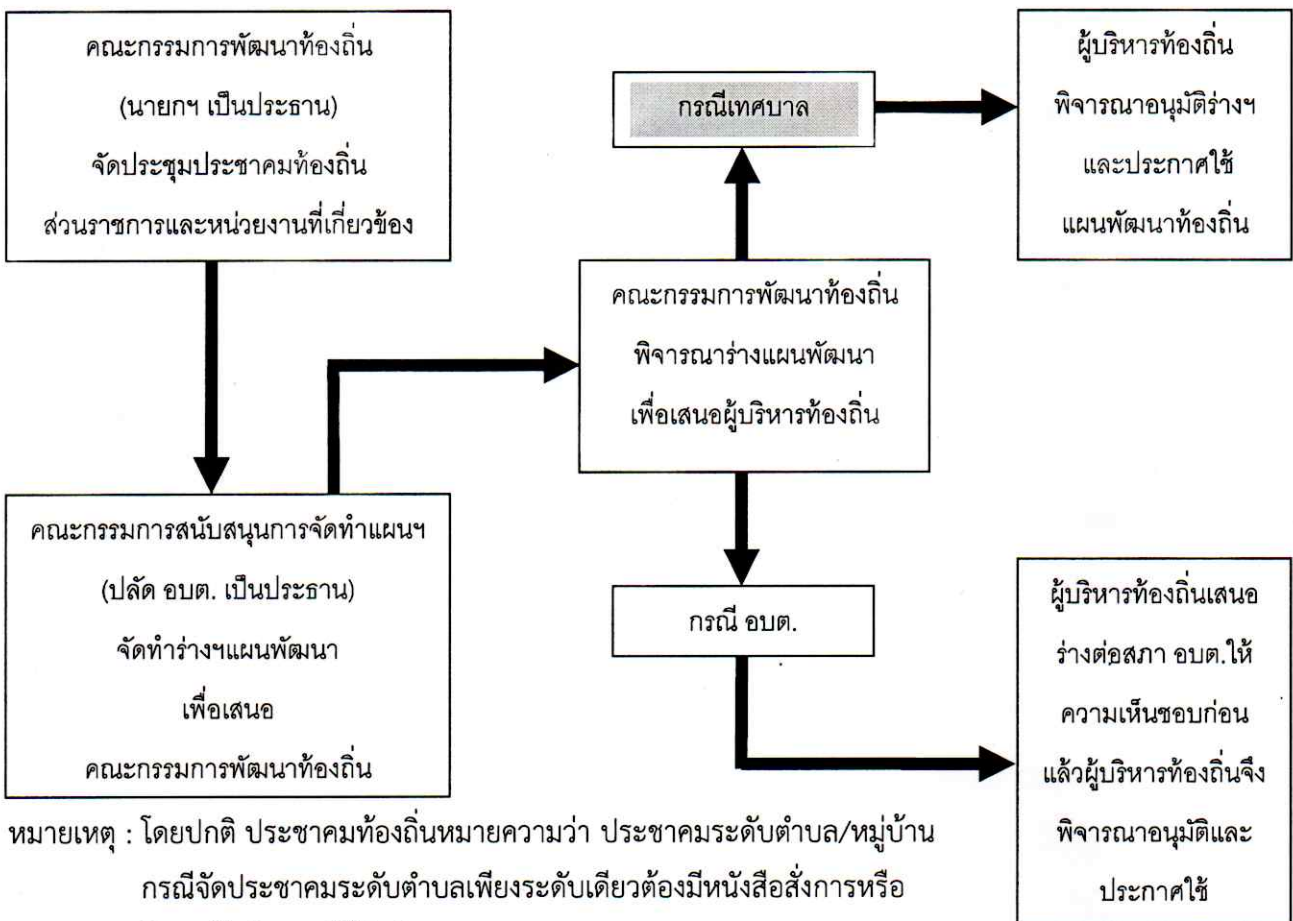
(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

หมายเหตุ : โดยปกติ ประชาคมท้องถิ่นหมายความว่า ประชาคมระดับตำบล/หมู่บ้าน
กรณีจัดประชาคมระดับตำบลเพียงระดับเดียวต้องมีหนังสือสั่งการหรือ
ข้อยกเว้นกำหนดให้ดำเนินการ

๔. ขั้นตอนในการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ (ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน)

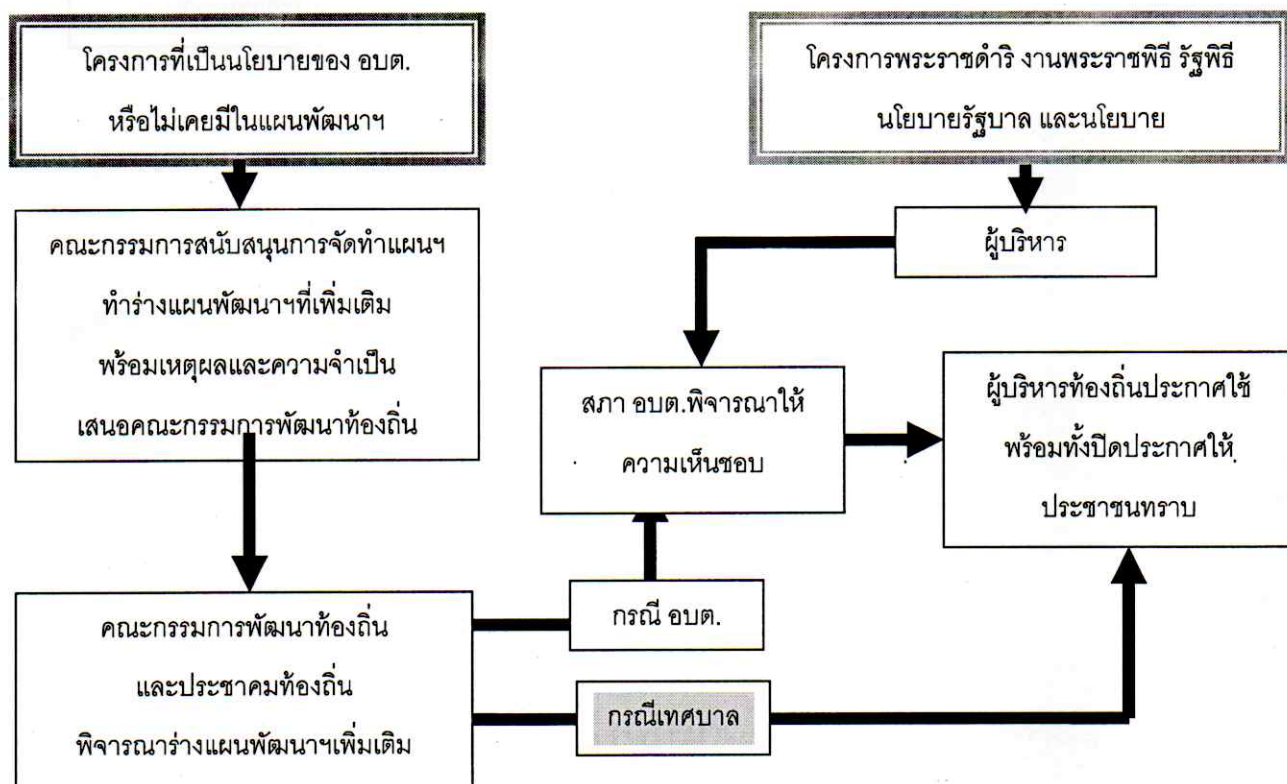
เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

“(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้”

“ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว”

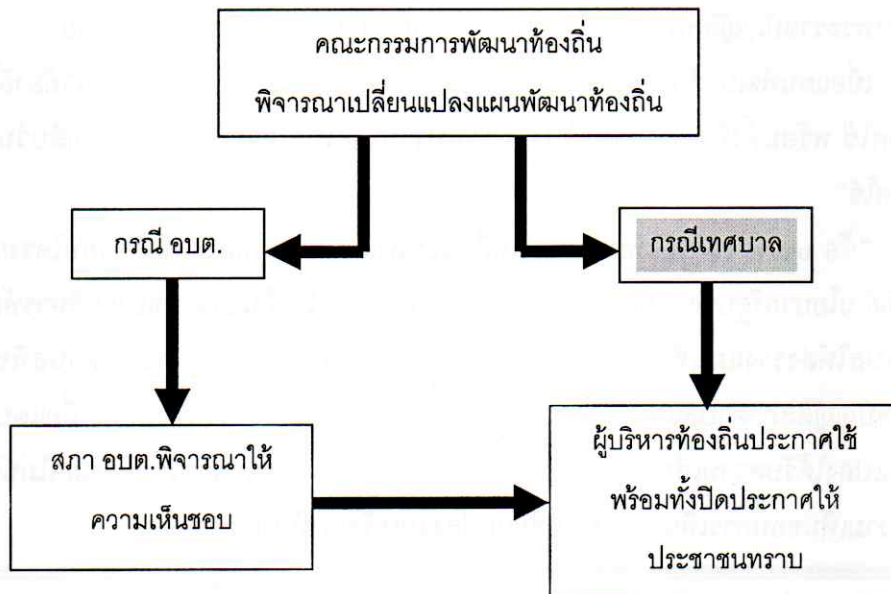

๕. ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๒/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘)

เพื่อประโยชน์ของประชาชนการเปลี่ยนแปลงพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

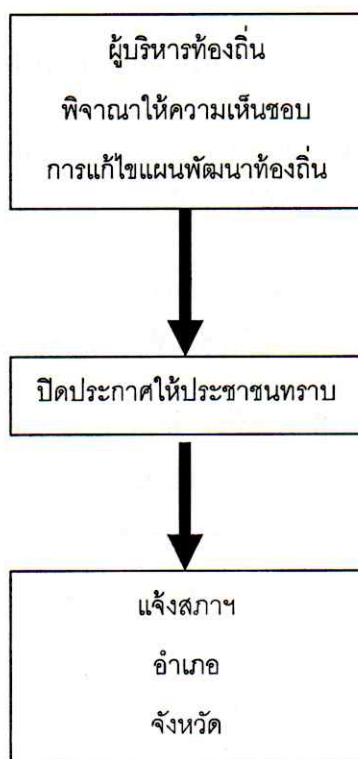

๖. ขั้นตอนในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘)

ข้อ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้เห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบด้วย

การประชุมประชาคม

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน

ให้ สำนัก/กอง/ส่วน ที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาชุมชนรวบรวมและนำข้อมูลที่ได้จากชุมชน/หมู่บ้าน มาประสานกับผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การประชุมประชาคมสามารถดำเนินการพร้อมกันกับการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้านได้

ประชาคม หมายถึง การรวมกลุ่มของประชาชน/ชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวและผลักดัน การพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ภายใต้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ

ประชาคมท้องถิ่น เป็นการรวมกลุ่มทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ตามหลักการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ

ประชาคมท้องถิ่นตามนัยหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๐๐ ลว. ๒๙ ม.ค. ๕๙

- กรณี อบต.	หมายถึง	ประชาคมหมู่บ้าน และ ประชาคมตำบล
- กรณี ทต.	หมายถึง	ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนตำบล
- กรณี ทม.	หมายถึง	ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนเมือง
- กรณี ทน.	หมายถึง	ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนนคร
- กรณี อบจ.	หมายถึง	ประชาคมอำเภอ และ ประชาคมจังหวัด

การจัดประชุมประชาคม

๑. ตรวจสอบองค์ประกอบของประชาคมตามสัดส่วนที่กำหนด
๒. เตรียมหัวข้อการประชุม (จัดทำวาระ)
๓. เตรียมการบันทึกการประชุม สมุดบันทึกการประชุมควรแยกกัน
๔. เตรียมทีมงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
๕. เตรียมข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน
๖. เตรียมสถานที่ประชุม
๗. เตรียมการเชิญกรรมการประชาคม และผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนทั่วไปในพื้นที่เป้าหมาย
๘. ประธานการประชุมประชาคมควรเป็น คือ นายก อบต. (ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๙. ต้องรักษาเวลาและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบวาระ

รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

๑) ความหมายของการประชุมประชาคมท้องถิ่นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประชุม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปได้มาพบปะกันตามกำหนดนัดหมายมาร่วมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์มีระเบียบวิธีและเวลาที่กำหนดให้เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่น

การประชุมประชาคมท้องถิ่น หมายถึง การที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วม คิดร่วมทรร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วมแก้ปัญหาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ประชาคมท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

(๑) **ประชาคมหมู่บ้าน** หมายถึง การประชุมบุคคลหรือครัวเรือนที่อยู่ในหมู่บ้าน เพื่อร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดให้มีการประชุม ประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ใช้สัดส่วนระดับหมู่บ้าน ซึ่งสัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมโดยรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ กรณีที่จัดให้มีการประชุม เพื่อประชาคมหมู่บ้านครั้งแรก สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุม ครั้งแรกไม่ครบร้อยละ ๖๐ ในการประชุม ครั้งต่อไปให้ใช้ สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ระยะเวลาในการกำหนดประชุมประชาคมหมู่บ้านให้เป็นไปตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้นๆ

(๒) **ประชาคมตำบล** หมายถึง การประชุมบุคคลหรือครัวเรือนที่อยู่ในตำบล เพื่อร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดให้มีการประชุม ประชาคมตำบล (ทุกหมู่บ้าน)

การประชุมประชาคมตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ใช้สัดส่วนระดับตำบล ซึ่งสัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมโดยรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ กรณีที่จัดให้มีการประชุม เพื่อประชาคมชุมชนตำบลครั้งแรก สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมครั้งแรกไม่ครบร้อยละ ๖๐ ในการประชุมครั้งต่อไปให้ใช้ สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ระยะเวลาในการกำหนดประชุมประชาคมตำบลให้เป็นไปตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ

การประชุมประชาคมหมู่บ้าน การประชุมประชาคมตำบล วิธีการประชุม การนำเสนอ ข้อมูลการประชุม รูปแบบและวิธีการประชุมตำบลในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน การประชุมประชาคมตำบล ให้ ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาบังคับโดยอนุโลม

การประชุมประชาคมตำบล ต้องผ่านกระบวนการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ก่อนทุกครั้ง

การคัดเลือกสัดส่วนประชาคม ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลร่วมกับรองนายกองคการบริหาร ส่วนตำบลทุกคน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ หัวหน้าสำนัก ผู้อำนวยการกอง และรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ถ้ามี) ร่วมกันคัดเลือกสัดส่วนการประชุม ประชาคมสัดส่วนระดับหมู่บ้านและสัดส่วนระดับตำบล